

TABOR

Redna številka: Na-
vadna Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

UREDNISTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prilike, desno. Tele-
fon št. 24. Št. poštneokrovi m-
on št. 11.267.

Na naročila brez denarja se ne
vzira. — Rokopis se ne vrača.

Redna številka: Na-
vadna Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

TABOR iznaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
nedeljo in prazniki dne ter stare
da. umom naslednjega dne ter stare
maseno po št. D 10.—, za ino-
zemstvo D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izhiznje D 10.—
D 11.—, na izhiznje D 10.—
Inserati po dogovoru.

Naroda se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Leto: III.

Maribor, torek 22. avgusta 1922.

Številka: 188.

"Hrvatski blok" v Visoki gostje v Mariboru. razpadanju.

Zagreb, 15. avgusta.

"Hrvatski blok", sestavljen iz najbolj heterogenih elementov, brez jasnega cilja in brez prave iskrenosti med samimi vodji posrednih skupin, je bil že vnaprej obsojen na propast. Zadušljiva atmosfera v bloku je bila do pred kratkim večje prikrivana, četudi so prihajali v javnost razni glasovi o razmerah in trzavicah v notranjosti bloka, kateri glasovi so metali sumljivo luč na solidnost sloge "svih Hrvatov". Čas pa seveda stori svoje. Danes ni več mogoče, to slogo tudi formalno držati, zadušljiva atmosfera se pojavlja vedno bolj in onemogoča vsakršno devizo, ki bi to porvarjeno grupacijo še držala skupaj. Trzavice in spopadi v bloku so končno izbruhnili v javnost in zdi se, da je prišel zadnji štadij razpada.

Blokaški voditelji, ki jih vodijo demagogija, megalomanstvo in konfuznost koncepcij, se že dolgo bore za prvenstvo. Zajedničarji in frankovci, ti generalni brez vojske, že dolgo srepim očesom gledajo "mirotvornega" trgovca Radića, kateremu njegova "mironosna" politika prinese vsaj kakšno vilo, dočim oni, apostoli "hrvatstva" in borci za k. u. k. državo morajo biti samo vejica "Hrvatskega bloka", kar seveda stvarno ne pomeni nič. Vse to dobro vidi "mironosec" Radić in odriva od sebe to "gospodo", da mu kateri od njih ne bi ugrabil predsedništva zračne republike. Zato v "Slobodnem domu" od 13. t. m. prihaja Radić komunicirati, v katerem obveščja "hrvatski seljački narod", da "po zaključku glavnega odbora HRSS od 26. II. 1922 pri bodočih volitvah nastopa HRSS popolnoma samostojno s svojo seljaško republikansko listo in da z nobeno "gospodsko" stranko ne sklepa nikakršnih volitvinskih sporazumov." Dalje naglašja, da velja to tudi za one gospodske stranke, ki so v "Hrv. bloku", ker "Hrvatski blok" nima naloge, da hrvatski seljački narod pride zopet pod gospodsko vodstvo." Izven tega v isti številki "Slobod. doma" objavlja Radić še nekoliko lekcij "gospodi" iz "Hrvat. bloka" in napad na dr. Laginjo. Glasila "gospodskih" strank "Obzor" in "Hrvat" samo plašljivo in obzirno omenjajo ta komunicirani. Dočim pa "Obzor" vsaj govori o načelnih diferencah med zajedničarji in Radićem, apelira "Hrvat" na slogo in opominja Radića na ogorčenje naroda proti onemu, ki bi to slogo rušil. Oni, zajedničarji, pravi "Hrvat", niso niti mislili na mandate.

Razum tega spora prihaja tudi do trzavic med člani posameznih strank iz "Hrvat. bloka". Gospoda uvidevajo, da je Radić kralj samo namišljene zračne republike; uvidevajo, da ugaša zvezda trgovca Radića in da se jim vsem izpodmičeje tla pod nogami. Hrvatski kmet namreč molči in gleda rezultate "mirotvorne" čovečanske seljačke repu-

Pašić se vozi skozi Celje in Maribor na Češko.

Ljubljana, 21. avgusta. (Izvirno.) Danes ob 9. uri je došel z Bleda semkaj s posebnim vlakom v salonskem vozu ministrski predsednik Nikola Pašić. V njegovem spremstvu se nahaja predsednik "Presbira" dr. Aleksander Bodi. Na tukajšnjem kolodvoru so ga poleg številnega občinstva pozdravili tudi pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar ter zastopniki raznih drugih oblasti in uradov. Z malo zamudo je na to vlak nadaljeval pot proti Mariboru.

Celje, 21. avgusta. (Izvirno.) Danes ob 14. uri je prispel semkaj na potu v Marijanske Lazne ministrski predsednik Nikola Pašić, katerega je do tu spremljal pokrajinski namestnik Ivan Hribar. Na kolodvoru se je zbralo številno občinstvo, ki je ministrskemu predsedniku prirejalo burne ovacije. V imenu oblastev ga je pozdravil tukajšnji okrajni glavar dr. Žužek, v imenu tukajšnje pravoslavne občine pa pravoslavni pop s svojo družino. Pokrajinski namestnik Ivan Hribar se je od tu vrnil nazaj v Ljubljano.

Rudarska stavka v revirjih Trbovlje in Hrastnik.

Celje, 21. avgusta. (Izvirno.) Včeraj ob 8. uri je izbruhnila v Hrastniku, danes ob 6. uri zjutraj pa v Trbovljah splošna in popolna stavka rudarjev. V Hudijami, Zabukovu in drugod se doslej še dela, ni pa dvoma, da se prične v kratkem tudi tam. Rudarji so zahte-

vali prvotno 100%-no, kasneje 70%-no zvišanje mezd; družba je privolila 30%. Rudarji pa zahtevajo sedaj 100%, in ker družba ne popusti, so stopili v stavko. Jutri popoldne se vrši velik shod rudarjev.

Maribor, 21. avgusta. (Izvirno.) Danes zjutraj je došel v Maribor naš pooblaščen minister na Dunaju g. Popović ter se je v spremstvu policijskega nadsvetnika g. Kerševana in obmejnega komisarja dr. Brenčiča ogledal mesto.

Ustanovni občni zbor Zveze obrtnih društev v Celju.

Celje, 20. avgusta. Danes se je vršil tukaj ustanovni občni zbor zveze obrtnih društev. Navzočih je bilo 30 delegatov raznih obrtnih društev iz cele Slovenije, ki so zastopali 13 obrtnih društev in sicer 10 društev iz bivše Spodnje Štajerske in 3 društva iz bivše Kranjske. Zbor je vodil g. Ivo Rebek. Referiral je zadružni komisar g. Založnik. Po končanem ustanov-

občnem zboru je predaval g. Bizjak o bolniških blaginjah in o potrebi zavarovanja mojstrov. Predavanje je bilo zelo poučno in stvarno. Zborovanje in predavanje je trajalo od 9. do 13. ure. Predavanja se je udeležilo mnogo obrtnikov. (O izidu volitev in posameznih referatih prinesemo jutri obširnejše poročilo.)

Liga narodov obsodila madžarsko lažnivost.

Beograd, 21. avgusta. (Izvirno.) Iz Zeneve poročajo: Sekretariat Lige narodov je sprejel odgovor jugoslovenske vlade na obtožbo Madžarske glede dozdevnega preganjanja madžarskega življa na teritoriji naše države. Sekretariat javlja, da je odgovor naše vlade

proučen in da so v njem podani dokazi točni in zadostni, da dokazujejo nelojalnost madžarskega postopanja in upravičenost korakov, podvzetih z naše strani. Liga narodov je o tem obvestila tudi madžarsko vlado in smatra incident za zvršen.

Bolgarska odklanja našo noto glede četašev.

Apelira na konferenco Male antante.

Beograd, 21. avgusta. (Izvirno.) Uradno se potrjuje vest bolgarskega ministrstva za zunanje zadeve, da bolgarska vlada obžaluje, da ne more vzeti skupne note naše kraljevine, Rumunije in Grške glede četaškega vprašanja na znanje. Kakor znano, je naša vlada v zvezi z obema zaveznima državama za-

htevala, da bolgarska vlada ukine fako-zvane bolgarske dobrotvorne društva, ki so gnezda četaštva. Bolgarska vlada izjavlja, da za rešitev tega vprašanja smatra kot smotrene samo skupne kora-ke bolgarskih in naših oblasti. Sestanek Male antante v Parizu naj bi rešil tudi to vprašanje.

NOV POŠOŽAJ V VPRAŠANJU NEMŠKIH REPARACIJ. POGAJANJA V BERLINU.

Berlin, 21. avgusta. (Izvirno.) Časopisje ugotavlja, da je v vprašanju reparacij nastal nov položaj ter da je zavladalo neko umirjenje in sicer v toliko, ker je sedaj tudi Poincaré prisiljen, da počaka na rezultat berlinskih pogajanj. Listi pripominjajo, da se ni treba udajati lahkomišlacem in optimizmu.

Berlin, 21. avgusta. (Izvirno.) Razgovor državne vlade z delegati reparacijske komisije so pričeli danes v Berlinu. Včeraj sta prispela bavarski minister za

notranje zadeve in minister pravde v Berlin v svrhu daljnih pogajanj, ki so že v teku

BOLGARSKI POSLANIK V BEOGRADU SE ZAMENJA.

Beograd, 21. avg. (Izv.) Iz Sofije poročajo, da bo bolgarski poslanik v Beogradu Todorov zamenjan. Na njegovo mesto pride dozdajni opravniki poslaški poslov v Berlinu Slavčev-Pomenov. Todorov odhaja kot agent bolgarske vlade v Moskvo.

blikanske" politike, ki mironoscu Radiću donaša hiše. Hrvatski kmet je sicer res politično slabo izžolan, ali s svojim zdravim instinktom pogaja istino. Dovolj mu je že Stipinih triumfov, apelov na "človečansko Evropo", dovolj mu je pustih obljub in terorja s strani vodstva te mirotvorne politike. Inteligentnejši kmečki kraji pričenjajo uvidevati, da razdiralna defetistična politika škoduje stabilizaciji države in da je oškodovan sam hrvatski kmet. Kmečke mase v Hrvatski počasi uvidevajo pravilnost postopanja onih Hrvatov, ki v raznih strankah delajo v parlamentu v Beogradu. Zato tudi misel državnega in narodnega edinstva prodira vedno bolj v mase, ki zapuščajjo Radića in prehajajo v vrste Demokratske in Hrv. pučke stranke.

Ta razvoj razmer v Hrvatski najbolj kaže krivo pot onih nekoliko srbijanskih politikov, ki so sanjali o nekakšnem sporazumu s franko-radičevci. Splošno je danes prepričanje v deželi, da je treba pustiti franko-radičevce brez pomoči, da morejo izginiti iz našega javnega življenja. Skušati se sporazumevati z antisocialnimi in antinacionalnimi tipi bi bil neodpustljiv zločin. Tak korak bi pomenil iti nazaj, bi pomenil oddaljevanje od edinstva. Treba pustiti, da zapeljane mase v Hrvatski same obračunajo z onimi, ki so jih zapeljali v nepremišljena dejanja in s tem škodovali ureditvi naše države. Treba pustiti, da hrvatski kmetje kaznujejo one, ki so v imenu "hrvatstva" igrali pod odejo z našim ineprijatelji in ki so v imenu istega "hrvatstva" skušali kaliti pojem onega pravega hrvatstva, ki ne prihaja v spor z našo idejo narodnega edinstva. Hrvatski kmečki narod bo obračunal na najradikalnejši način in — upamo — tudi v najkrajšem času s franko-radičevci in bo tako doprinesel prvi svoj delež k stabilizaciji naše svobodne narodne države. V. F.

Dr. Vladimir Sernec:

Vtisi z vsesokolskega zleta v Ljubljani.

Zlet v Ljubljano nam, ki Ljubljano no vsi že poznamo, ni nudil vpoznanja doslej neznanega dela naše domovine, in vendarle nam je podal veliko novega, krasno nepozabne vtise. V prvi vrsti smo se čudili razvoju Ljubljane. V zadnjih dveh, treh letih se je dogradilo v tej dolgi vasi narodne pesmi toliko novih palač — večinoma namreč presegajo nove stavbe obseg navadnih hiš — da dobiva s temi zgradbami Ljubljana zares vedno bolj in bolj značaj vele mesta. Nas Mariborčanov se je nehoté pollaščaj zavist ob pogledu na to živahno stavbeno gibanje, dočim vlada v Mariboru v tem oziru popolno mrtvilo. Življenje in pestra živahnost, ki je vladala v zletnih dneh v Ljubljani, gre pa v pretežni meri na račun tisočev in tisočev Sokolov in gostov, ki so skupaj menda precej presegali 100.000 duš. — Imponirati pa je morala ne samo nam, temveč tudi Čehom in gostom iz drugih prijateljskih držav, red. snaga in izborna organizacija, ki je za Ljubljano in ljubljanske Sokole nad vse častna in nam bo brez dvojbe mnogo pridobila na ugledu inozemstvu. Železni-

ški promet je bil vzoren, vsi Sokoli so bili dobro nastanjeni, poskrbljeno je bilo za dobro skupno prehrano, tuji so bili vsi zadovoljni v zvezi nekaterim malim neizbežnim nedostatkom, ki pri takem navalu pač ne predstavljajo nobenih hib. Ceste so bile popravljene in škropilne naprave so celo ponoči delovale, tako da kljub ogromnemu prometu ni bilo niti zloglasnega ljubljanskega blata, niti preveč prahu. Telovadišče je bila mojsterska zgradba, impozantna, lepa in prostorna — morda bi bilo iz finančnih ozirov boljše, ako bi bila njena obsežnost nekoliko manjša. Vse hvale vredna je bila vzorna razdelitev, vzorne garderobe za telovadce, šotori za razna okrepčila, menjalnica, železniški in poštni prostori, rešilne postaje, stranišča itd. Vzorno je bilo pri vseh prireditvah rediteljstvo, ki je poslovalo brezhibno ne samo na telovadišču, marveč tudi na vseh cestah, pri dohodih, med povorko, na veseličnem prostoru itd. Še nikdar Jugoslovani niso tako veličastno pokazali svojega organizatoričnega duha. Ponosni smo lahko tudi na to stran dolgoletne vzgoje, ki se je ob tej priliki izkazala tako sijajno.

Drugo, kar nas je navdalo s občudovanjem, so bile okusne, krasne prireditve, od umetniških nastopov pri koncertih in v gledališčih ter impozantne razsvetljave gradu, pa do nastopa vseh pevskih zborov na gradu, ki so zanesli zvoke naših lepih narodnih pesmi preko prostrane Ljubljane. Divili smo se prireditvi Sokola I. in radovali nad krasno uspelo veliko ljudsko slavnostjo na bajno razsvetljenem veseličnem prostoru, ki je bil nalašč za to pripravljen v ogromnem obsegu, odgovarjajočem številu gostov.

Naj se pri tej priliki dotaknem tudi nekaterih nedostatkov, ki jih je treba grajati. V številnih gostilnah so goste in Sokole na prav neokusen način odirali. Za malo telečjo pečenko s prikuho 64 K, drugod za vrček piva 16 K, zopet drugod vrček piva, natočen le do polovice itd. In to tudi v prvovrstnih hotelih! Postrežba torej ni bila povsod zadovoljiva, marveč v precejšnji meri celo slaba in brezglava. V tem oziru žal Ljubljana nikakor ni zaostala za Osijekom, marveč ga je še prekosila, reči pa moram, da so to bile le ne povsem častne izjeme.

Drugo je, da so se na veseličnem prostoru, kjer so se naznanila poleg mraznih tudi topla jedila, prodajale kot topla jedila le hrenovke in kranjske klobase. To je bilo res bore malo in bi se bilo gotovo moglo nuditi kaj več, vsaj pečen jarac, ki ga celo v Mariboru že dobro poznamo in po kojem bi zlasti gosti z juga bili segali prav radi.

Tretje, in ta točka je vprav smežna, je kranjski cviček. Ako ga že Kranjci radi pijejo, Bog jim grehe odpusti, saj je že to pokore dovolj! Da si pa upajo tako kislico brez okusa in

vonja ponujati gostom, je že manj opravičljivo, da pa potem računajo to brozgo, ki bi se je pri nas celo posli branili in ki je k večjemu vredna 24 K, kar po 52 K liter, torej za ceno, za kakršno se pri nas tukaj naša izborna vina prodajajo, to je pa le malce prekrepek. Le na enem mestu na telovadišču se je prodajal Ljutomerčan in na enem mestu na veseličnem prostoru »Haložan«; pri prvem pa je bila gnječa, da se točilnici sploh ni bilo mogoče približati. Povsod drugod le cviček, cviček in cviček! Res se mi zdi brezokusno, da se je gostom mogla nuditi taka pijača, in je to tem manj opravičljivo, ko je vendar Slovenija, in pred vsem mariborski, ljutomerski in ptujski okraj tako bogata prvovrstnih vin najboljših kakovosti.

A to le mimogrede najvažnejša točka to ni.

Glavna točka je bila telovadba, in ta je bila krasna ter je kazala po težkem sestavu vaj in veliki udeležbi tudi mlajših društev lep napredek na široko in globoko. Zastopane so bile vse župe, v zelo častnem številu mariborska, akoravno obsega poleg Ljutomeva, Maribora in Ptujja le mlajša društva. Tudi tekem se je vdeležilo mnogo mlajših društev prvič. Maribor s znanimi uspehi v nižjem oddelku. Ta napredek je tem bolj razveseljiv, ker doživlja Sokolstvo na Hrvaškem sedaj radi političnih strankarskih vplivov, ki nikakor ne spadajo v Sokolstvo, težko krizo. Toda hrvaški narod se bo že zopet našel. Ze danes je postavila Hrvaška lepo število in to bo narasčalo vzljeto temu, da mnogo hrvaških listov prehaja z molkom preko te najlepše jugoslovanske slavnosti. Razveseljivo se pojavlja razvoj Sokolstva tudi v Srbiji in v Macedoniji, in smelo lahko trdim, da bo prišel čas, ki ga bodo mlajši med nami še doživeli, da bo naš narod tako sokolski, kakor češki.

Veliko se je ob raznih prilikah pisalo, da je Ljubljana zaspana. Ne vem, v koliko je bilo to očitanje opravičeno — takrat ni bila zaspana! Takega burnega morja pozdravov, takega prirskega navdušenja pri povorki še nismo doživeli in oddaleč nismo pričakovali. Ni ga bilo okna, odkoder ne bi mahali robovi v pozdrav, in dež cvetja se je vsipal na ulice, polne vzhitih množic, na cestah pa je odmevalo gromko navdušenega vzklikanja navdušenega občinstva, da so se celo kreplji zvoki godbe izgubljale v krasni simfoniji splošnega razpoloženja in korakajoči Sokoli razen najbližjih vrst pri celi povorki godbe niti slišali niso ter se je vsled stroge discipline ohranil lep, prožni sokolski korak. Mlajši in nežejsi so bili ganjeni do solz. — Tako je doslej pozdravljala le Praga Sokole (pozdravil jih je tako tudi, če tudi v manjšem obsegu Maribor) Čehi, Hrvati in Srbi pa so bili vzhitani nad

tek, kopanje, nogometna tekma itd., zvečer krasna večerja, kjer si prišel, dragi avtonomist, na svoj račun: slovenski rojaki so tinosili srbske jedi in srbsko pivo. Najvišji civilni in vojaški dostojanstveniki te častijo s svojo prisotnostjo, po večerji ti pa priredijo Zaječarji lep vojaški koncert.

Koncert seveda završuje po stari lepi navadi — kolo Srbijanka, za njim se pa vrtijo najrazličnejše varijante tega narodnega plesa. Kmalu se mu privadiš, saj so se mu celo moje že nekam trde noge. Ej, mladina, pusti vse one neokusne, ne vem, na kaj vse preračunjene nove plese, podaj se temu lepemu domačemu plesu, vzivi se v njega, glej, kako ga plešeta brata Srb in Hrvat, pa boš videl, da je v njem duša in še kakšna!

Še nekaj ne smem pozabiti, kar sem videl v Zaječaru. Bil je baš dan pred Petrovim dnevom. In pred velikimi prazniki se Srb spominja svojih umrlih to mu je vernih duš dan, »zadušnica«, Prizori, ki sem jih videl na pokopališču, mi bodo ostali neizbrisni v spominu. Čital sem že o tem, ali doživel nisem. Sedaj sem tudi to. Ze ves dan od ranega jutra sem opazal žene v velikih množinah iti po cestah iz okolice s polnimi košarami in steklenicami; mislil sem, da gredo na polje. Šele popoldan sem zvedel, da jih vodi pot na — groblje. Verujejo namreč, da se ob takšnih dnevih, kakor je bil ta dan, mrtvi spu-

temi gorkimi izrazi ljubezni bratske vzajemnosti in navdušenja.

Skupni nastop s vojaštvom je kazal vsemu narodu in svetu pobratimstvo naše narodne vojske s Sokolstvom. Kakor je že »Jutro« pravilno naglašalo, ne gre za militariziranje Sokolstva, marveč za to, da se zaneše duh Sokolstva v vojsko. Naša narodna vojska nam ni sovražna sila kakor prejšnja avstrijska, to vojsko mi ljubimo, ona je naša, ona je naš ponos! — Vojaki so naši bratje in tako nismo čutili le mi Sokoli, skupno z nami so čutili enako tudi vojaki. To so dokazovali tudi navdušeni pozdravni vzkliki iz celega vojaškega vlaka, ki se je vračal v Zagreb, ko se je srečal s Sokolskim vlakom.

Ovenčala je slavje prisotnost kralja in njegova divna poslanica Sokolstvu. Tudi on čuti zdravo državotvorno silo sokolske organizacije; videl je ljubezen ne le Sokolstva, temveč tudi vsega občinstva in nepozaben ostane vsakomur trenutek, ko se je ob njegovem vstopu v ložo dvignilo 50.000 gledalcev kakor en mož in je zadonel gromki pozdrav: Zdravo kralj! Kralj je odzdravil v svoji poslanici. Iz nje veje ono prepričanje, ki je navdajalo vse one desetstisoče, ki so gledali sokolske nastope: V sokolstvu se kuje močna zdrava, trdna in nepremagljiva Jugoslavija. Kovala se bo po krasnih uspehih ljubljanskega zleta, a s podvojeno silo, s podvojeno vmeno. Naprej! — Zdravo Sokoli!

Politične vesti.

* Kako opravičuje Čičerin moskovsko obsodbo? Ruski komisar za zunanje zadeve Čičerin je dal sotrudniku berlinskega lista »Vossische Zeitung« izjavo o svetovno-političnem ozadju procesa proti socialnim revolucionarjem. S svojo izjavo skuša rehabilitirati sovjetsko vlado, ki je s svojim postopanjem proti soc. revolucionarjem zbudila zgražanje celega sveta. Po njegovi izjavi je nevarnost soc. revolucionarjev v ozki zvezi s francoskimi napori, da prodro na zapad. Francoska parola je za Berlin; stalno notranje rušenje Nemčije, za Moskvo pa: podzemna akcija soc. revolucionarjev. Čičerin trdi, da ima ruska vlada v rokah dokumente, ki dokazujejo, da je francoski generalni štab pravi vodja in politični inspirator soc. revolucionarjev in jih oskrblja tudi z denarjem. Zato — pravi Čičerin — je naravnost genljiva naivnost, s katero nemško časopisje zagovarja soc. revolucionarje in se poteguje za interese francoskega imperijalizma.

Darujte za 'Sklad otroške bolnice' v Mariboru.

ščajo z nebes v svoje grobove in da tako žejni in lačni čakajo, da jim pridejo še živi svoji na grob, da jim pojejo, jih okadijo s kadilom in ovenčajo z mnogim cvetjem in zelenjem. Razen tega jim prinašajo na grob tudi še jedi in pijače in sicer mnogo, ker jim to mora biti dovolj do prihodnje zadušnice, ko bodo zopet prišli lačni in žejni v svoj grob. Tistim pa, ki so umrli nedavno, se nosi jed in pijača vsako soboto in vsak praznik, sčasoma šele redkeje, nazadnje samo ob zadušnicah, domnevajo namreč preostali, da oni stari, že davno umrli, več niti ne jedo, da jim je po teh zadušnicah že dovolj, če se jih svoji spominjajo ter za nje moljijo.

Čim bolj se bližajo pokopališču, tem bolj čutiš duh kadila, tem bolj slišiš jok, ki tu pa tam izbruhne nenadno, presunljivo, pa se zopet poleže. Ko stopiš skozi vrata v obzidju na pokopališče, opaziš nešteto množico samih žen, starih in mladih ter otrok. Na vsakem grobu vidiš prižgane sveče, kadilo. Razprostrt je po grobu bel prt, po prtu razvrščene razne jedi. Pri grobovem zglavju klečijo objemajoč znane nje starejše matere, ob strani so mlajše; žene, sestre, razmestile so se naokoli udobno, kot da so doma. Vse so se popolnoma podale joku, krčevitemu joku in »naricanju«; one sicer bolj, druge manj, kakor pač ima ta ali ona več ali manj vzroka. Treba se tu mrt-

Dnevna kronika.

— Kraljev manifest na Sokolstvo. Klerikalnim listom še vedno ne da miru. Dozdeva se jim, da se je z manifestom postavilo Sokolstvo na neko privilegirano stališče in da so se zapostavile »katoliške« organizacije. Kralj seveda tega namena, ko je izdal manifest, niti oddaleč ni mogel imeti, ker vsa naša javnost, ki čuti jugoslovansko dobro ve, da ni treba nobenega kraljevega manifesta za to, da se da Sokolstvu v naši javnosti ono mesto, ki mu kot nacionalni in demokratični organizaciji pripada. Noben pošten Jugoslovčan ne more v isto vrsto s Sokolstvom staviti Orlovstva, ki je tekom vojne igralo gnusno ulogo denuncijanstva in priganjstva za avstrijsko armado, ko je zbiralo Juntschütze itd. To je naš edini odgovor na izbruhe »Straže« in »Slovenca« glede kraljevega manifesta, kateri izbruhi so nam obtem živ dokaz, kako globoko je zadela klerikalna dejstvo, da je sokolski zlet baš v Sloveniji, nekoč domeni klerikalizma, tako sijajno uspel, dočim si je orlovstvo moralo po svoj lišp iti v osrčje češkega klerikalizma, v Brno.

— Pobjoljšajte se! Pišejo nam z dežele: So še nekateri gostilniški lokali v Mariboru in bližnji okolici, kjer ne dobiš slovenskega časopisa, pač pa samo nemške. Kdo je temu krivec? Nikdo drugi nego brezbriznost in mladenost mariborskega slovenstva. Ko bi dosledno vsaj vsak inteligent povprašal zopet in zopet po tem in tem slovenskem časniku, prišedši v gostilno, pa bi še ne bilo več teh nezdravih razmer. Posebno domača dva lista »Tabor« in »Narodni List« bi pač naj bila na razpoložo v vsaki gostilni v mestu in okolici. Tukaj ne veljaj nobeden odgovor na gostilničarje. Stopil sem v pondeljek, prišedši v Maribor, v delikatesno trgovino Anton Bräuer v Aleksandrovi ulici. Tam visi poleg »Marburger« tudi »Cillier-Zeitung« — a slovenskega časopisa nobenega. Povprašam natakarcio, kako to, a ona namrdne usta, kakor da bi rada nekaj v opravičbo povedala, pa si ne upa ali pa ne ve, kako in kaj bi povedala. Dragi rodni bratje mariborski, zdramite se in dvignite Maribor k narodni odločnosti! Ali naj mi okoličani vas budimo in dvigamo, mesto da bi vi nas, kakor ste nas doslej? Toraj — na boljše svidenje!

— Prehrana Prekmurja. Poslanec dr. Kukovec je prejel od pomočnika ministra financ obvestilo, da se bodo vprašanje carinskih olajšav in uvoza žita v Prekmurju iz Madžarske za poljske delavce rešilo do konca tega meseca v zvezi z ostalimi vprašanji uvozne in izvozne politike in poljske pretiranih cen in popraviljanja valute.

— Simfonični koncert s plesom v Rogoški Slatini. Dne 23. t. m. ob pol-

Prof. S. Reich:

Vtisi iz izleta slovenskih abiturijentov v Srbijo.

(Dalje.)

Kaj ste žrtvovali vi, ozkosrčneži! Mesto da žrtvujete za oni vaš Pijemont, ki nam je prinesel svobodo, da se mu oddolžite vsaj nekoliko s tem, da mu skušate prinesiti to, v čemer ste vi na boljšem, ker se vam ni treba boriti za svobodo, se ograjate s kitajskim zidom avtonomizma. O grde nehvaležnosti! Kako slavna tradicija je z onim grbom, ono trobojnico, onim imenom! Kakšna tradicija je pa spojena z našim avtonomizmom? Žalostna, tužna tradicija — robstva! Sicer ne zameravam vam, vi niste krivi, ampak krivi preroki ki vam trujejo vašo mlado dušo, da greste v svoji zaslepljenosti celo tako daleč, da glasno zameravate slovenskemu profesorju, ki vas spremlja, če govori srbohrvaško. Pa se še pustite na podlagi svojega avtonomizma tako edinstveno sprejemati, tako edinstveno gostiti! Hvala Bogu, malo vas je bilo, prepričan sem, da se vas je še manj vrnilo. Ne tolmačite si teh mojih besed kot zlobnost. So vse prejšnje to. So izliv goreče ljubezni do velike naše edinstvene domovine, ki se je s tem potovanjem le še povečala. Povedati sem jih vendar moral.

Opoldan bogat obed, napoldan rači-

vemu izjokati, izjadikovati, mu vse povedati, kar bi ga zanjalo, da tudi on ve, kaj se je zgodilo v hiši, odkar je umrl, koljko je kdo ponarabel, se oženil ali omožil, kolikokrat se je umrli prikazal v sanjah ter so se tako videli, srdit, jezen. Pa zakaj takšen? In potem se joka in »nariče«, dokler traja v cerkvi cerkveno opravilo. In zato postaja, čim bolj se približuje konec službe božje, jok po grobovih tem večji, hiter, šiši. Kajti čim se vidi, kako po službi božji ponje začnajo »opevati« grobove, tedaj takoj preneha jokanje, potem se začne razdeljevanje jedi in pijače v pokoj duše. Največ se daje beračem in drugim siromakom. Mislijo namreč, kar se da tedaj njim, da izpijejo in pojedjo za pokoj duš mrtvih, da se je dalo mrtvim samim, kot da so se oni sami, mrtvi, vzdignili iz svojih grobov in oni sami jedli, pili ter se krepili. Čim se služba božja konča ter se prikažejo »popoveke« mantije, zavre celo groblje v joku. Poletijo kriki, jemlje se slovo, poljubujejo se grobovi. Začne se ono presunljivo jadikovanje, ki ti pretrese vso dušo. Kot brezumne se mečejo posebno mlade matere na grobove svojih prvencev, jih pokrivajo s svojim telesom, poljubujejo zemljo, trgajo raz sebo robež itd.

9. uri zvečer se vrši v Rogoški Slatini v veliki zdraviliški dvorani simfonični koncert s plesom v korist »Otroške bolnice kraljice Marije« v Mariboru. Opozorjamo naše cenjeno občinstvo na to prireditelje ter prosimo, da jo po možnosti podpre.

— **Velikost in število prebivalstva naših oblasti.** — Naša kraljevina ima 248.987 kvadratnih kilometrov površine ter 12.017.323 prebivalcev. Po administrativni razdelitvi obsegajo poedine oblasti sledeče površine v kvadratnih metrih ter tisoče prebivalstva: 1. Ljubljanska oblast 9489'0 km², 537.079 prebiv.; 2. Mariborska oblast 7569'0 kvadr. km, 624.121 prebiv.; 3. Primorsko-krajiška oblast 14121'9 km², 621.708 prebival.; 4. Zagrebška obl. 8162'3 km², 809.482 preb.; 5. Osiješka oblast 13383'5 km², 775.723 prebival.; 6. Srijemska oblast 6865'9 km², 407.025 preb.; 7. Bačka oblast 7267'0 km², 590.500 prebivalcev; 8. Beorajska oblast 9581'4 kvadr. km, 762.493 prebiv.; 9. Podunavska oblast 6094'1 km², 405.113 prebiv.; 10. Podriška oblast 3551'3 km², 182.358 pr.; 11. Valjevska oblast 2457'8 kvadr. km, 133.984 preb.; 12. Sumadijska oblast 3864'4 km², 241.862 preb.; 13. Moravska oblast 2899'4 km², 183.959 preb.; 14. Požarevačka oblast 4230'5 kv. km, 219.103 prebival.; 15. Timoška oblast 6352'4 km², 240.506 preb.; 16. Niška oblast 7269'3 km², 422.273 prebivalcev; 17. Vranjska oblast 3869'7 kvadr. km, 249.321 prebival.; 18. Kosovska oblast 8471'9 km², 351.999 preb.; 19. Skopska oblast 8849'0 km², 336.423 preb.; 20. Bregalnjska oblast 4956'0 km², 104.460 preb.; 21. Bitoljska oblast 11930'0 km², 341.095 preb.; 22. Raška oblast 8435'8 kv. km, 264.893 preb.; 23. Užicka obl. 7555'7 km², 214.271 preb.; 24. Kragujevaška oblast 2709'9 km², 152.976 pr.; 25. Zetska oblast 13326'0 km², 348.957 preb.; 26. Splitska oblast 9836'4 km², 469.111 preb.; 27. Dubrovska oblast 2649'4 km², 136.698 preb.; 28. Tuzlanska oblast 8918'0 km², 416.413 prebiv.; 29. Sarajevska oblast 8405'0 kvadr. km, 287.214 prebiv.; 30. Mostarska oblast 9139'0 km², 265.330 preb.; 31. Travniška oblast 10116'0 km², 280.309 pr.; 32. Vrbaska oblast 9018'0 km², 423.240 preb.; 33. Bihačka oblast 5603'0 km², 217.033 prebivalcev.

— **Naseljenost Poljske.** Poljska vlada je objavila uradne podatke o ljudskem štetju na Poljskem vstevši Gornjo Šlezijo in okraj Vilna. Po teh podatkih šteje republika Poljska 25.372.447 prebivalcev. Gornja Šlezija 980.296 in okraj Vilna 488.968 duš. V vojaški službi se nahaja 38.452 mož, ki so bili šteti posebej. Skupaj šteje Poljska 27.160.163 prebivalcev. Površina republike Poljske iznaša 386.273 kv. km.; na 1 kv. kilometer odpade 70 prebivalcev. Povrh tega živi več milijonov izseljencev z ozemlja republike Poljske v inozemstvu, zlasti v Ameriki. Po svojem številu se Poljska prišteva med največje države na evropskem kontinentu. (»Journal des Débats«).

Enver-paša.

Po poročilu iz Londona je padel dne 4. avgusta pri Buhari v boju z rdečimi četami Enver-paša, bivši turški vojni minister, pred Kemal-pašom najslavnejši narodni junak Turčije. — Mož vitke postave s črnimi brki, žensko nežen in lep, je bil do svojega 21. leta povprečni častnik turške armade, ki ni obetal bogve kaj. Njegova slava se je pričela julija 1908. Iz Derne v Makedoniji, kjer je služil kot kapitan, je odšel v planine, ter tam organiziral odpor proti špijonazi in absolutizmu Hamidovega sistema. Ob izbruhu vojne z Italijo je skrivaj odšel v Cyrenaiko, kjer je pripravil nepričakovan upor s prav dobrim uspehom. Za časa balkanske vojne se je vrnil v Carigrad še le potem, ko je bilo že več bitk v Traciji izgubljenih. Tu se je posvetil reorganizaciji turške armade in par mesecev pozneje je postal — jedva 33letni mož turški vojni minister. Njegova organizatorska sposobnost se je tudi v svetovni vojni izkazala in na uspehih in zmagah centralnih držav je imel Enver-paša nemalo zaslug. Splošni polom centralnih držav je tudi njega porinil v ozadje. Ko je nastopil Kemal-paša, je Enver-

paša popolnoma izginil. Kmalu pa se je slišalo, da tudi on ne drži rok križem in pomaga zopet dvigniti ugled svoje demovine. Vendar pa je šel druga pota, kakor Kemal-paša, s katerim je imel večkrat hude spore. Z majimi vstaškimi četami se je potikal ob mejah in pobijal sovražnike svoje demovine. In v tem boju je našel tudi smrt. Zadet od kroglice in sedemkrat preboden s sabljo je obležal na bojnem polju sredi svojih sobojevnikov.

JDS.

Shodi posl. Kukovca v Prekmurju. Poslanec dr. Kukovec ima prihodnjo soboto in nedeljo v Prekmurju tri shode. Podrobnosti objavimo pravčasno.

Mariborske vesti.

Maribor 21. avgusta 1922.

Diskusija o konstituiranju mariborske oblasti.

Za četrtek 24. t. m. ob 8. uri zvečer sklicuje narodni poslanec g. dr. V. Kukovec zborovanje demokratske stranke v dvorano Narodnega doma. Poslanec sam bo uvedel interesantno razpravo o konstituiranju mariborske oblasti in podal v svojem poročilu z novimi dejstvi podprte izjave. Sklepi, storjeni na podlagi diskusije, katera se naj o predmetu razvije, bodo merodajni za vse naše bodoče deje. Želeli je, da se nadeleže zboru vsi, ki jim je resno za stvar in ki se niso samo prvi hip navduševali za posebno mariborsko oblast. Pristop k zborovanju imajo tudi pristajši drugih strank, ki hočejo resno o predmetu debatirati.

—

m »Naprej« se prav nerodno zaletava v »Tabor« s takim časopisnim pijanstvom imamo obilo zabave. V eni zadnjih števil »Tabora« je iztaknil drobno, brezpomembno notičico o štrajkih, ki je bolj ironična kakor resno mišljena, pa napravil slona iz muhe. V naši redakciji vidi gnezdišče najzopernejše buržoazije itd. Kako velike oči imajo mali ljudje! Podobni so onemu Janezku, ki je šel z očetom prvič v mesto in pripovedoval materi strašne reči! Ne bodite nervozni, »Naprejtevc«! — Kar se pa tiče »denuncijantske morale«, zavračamo še enkrat nesramni očitke, da pošiljamo policijo v »Stražino« uredništvo. Vse nam lahko očitete v svoji slepi partizanski strasti, ki jo navsezadnje razumemo, ne dožite pa žurnalistično denuncijantsva, ker se nismo vsi okužili niti s »buržoasko« niti s »katoliško« niti s »proletarsko« moralo temveč poznamo eno moralo in ta je večna in neomejena na rezede, kaste in cerkve. Ne zahtevajte pa od ljudi, ki verujejo v to moralo, da postanejo njeni mučenci, ki bi se jim »buržoaski«, »katoliški« in »proletarski« moralisti le smejali. — Quod caput, capiat!

m **Katoliški shod.** Včeraj se je vršil z raznimi ceremonijami in paradami že dlje obljubljeni »katoliški shod«. — Mislili smo, da bo vsaj ta izrazito verska in pod firmo »katoličanstva« insecinirana prirediteljev nekaj več nego navaden strankarsko-političen tingeltangl naših klerikalcev, toda varali smo se. »Katoliški« shod je bil čisto navadna agitacijska klerikalna prirediteljev. Pod firmo katoličanstva in vere so klerikalni voditelji in agitatorji orali ledino za svojo stranko ter hujskali na sedanjo vlado, na Srbe, a posebno na naše pravoslavne državljane, katere je dr. Korošec slikal svojim ovčicam kot »brezverce« in ljudi nevarne »zveličanju« Slovencev. Pri tem »katoliškem« shodu so poleg raznih tercijalk, Marijinih devic in klerikalne raje z dežele paradirali tudi neizogibni »Orli«, ter s tem sami odgovorili na nedavno »Slovenčev« vprašanje, zakaj Orli niso enakovredni s Sokoli. — Kako lepe sadove rodi »katoliška« (bepri klerikalna) vzgoja med našim okoliškim ljudstvom, pa se je najlepše pokazalo po »katoliškem« shodu po raznih gostilnah, kjer so moški in ženske s shodovimi znaki na prsih pili in rjuli in počenjali prav nekatoliške »mastne« šale. Da, na take ovce so pastirji

prav lahko ponosni. Ali ne bi kazalo učiti ljudi raje treznosti in npravnosti, kakor pa jih hujskati proti državi, Srbom in pravoslavnim sodržavljanom? Tu bi si pridobili oni, ki so priredili včerajšnji shod, lahko obilo nemuljih zaslug, in bili bi jim hvaležni za to tudi mi. Kakšno sodbo bi si napravili o vaših »katoličanih« ravno pravoslavni bratje Srbi, ako bi jih bili videli včeraj po gostilnah pijane in ako bi bili čuli njihove kletve in surove izraze ter pridno nemškutarjenje? — Toda vam ni do moralnega prepoveda našega po avstrijskem raznarodovalnem sistemu pokvarjenega ljudstva, vam ni za zveličanje teh ljudi, ampak samo da so vaši pristajši, da so ob volitvah vaš »Stimmvieh«, a ob raznih prireditvah štafaža. Zato pa tudi veste, da bo vaša žetev le dotlej obilna, dokler bo to ljudstvo pokvarjeno in poživinjeno. Zalostno, toda resnično.

m **Devizni promet pri mariborski Narodni banki.** Nar. poslanec dr. Kukovec je prejel od pomočnika ministra finance, g. Popoviča, pismo, v katerem javlja, da je ministarstvo finance potrebno odredilo, da se ugodi nujni potrebi in zahtevi mariborskih gospodarskih krogov in da se tudi pri tukajšnji podružnici Narodne banke ustanovi odsek za devizni promet. Značilno je, da je to že davno dobila podružnica Narodne banke v Varaždinu, v mestu, ki v gospodarskem oziru ne pomeni niti od daleč tega, kar pomeni naš obmejni Maribor. Zanimivo in poučno za one, ki hočejo ostati v enotni Sloveniji z Ljubljano kot centralo, je vse-kakor, da se je otvoril deviznega prometa pri mariborski Narodni banki upirala Ljubljana, ki pač stremi za tem, da Maribor gospodarsko čim bolj zaostane. Zato je pač v nujnem interesu mariborskih gospodarskih krogov, da se čim bolj emancipirajo od Ljubljane.

m **Srbska zastava na Cirilovi tiskarni.** O priliki včerajšnjega katoliškega shoda je razobesila zastavo tudi Cirilova tiskarna, toda sluga je imel tako »nesrečno roko« da je slovensko zastavo obrnil — narobe. Tako je vse-la vso noč na nedeljo in še včeraj zjutraj na največje začudenje pasantov in v hudo razburjenje in pohujšanje »katoliških« gostov, ki so končno protestirali proti tej »pravoslavni zastavi« ter poklicali slugo, da jo je obrnil. Večje nesreče seveda ni bilo. Zanimivo pa je, da smo videli tudi med vdeleženci shoda več takih, ki so bili tako nerodni ter so si pripeli slovenske znake lepo narobe »po srbsko«. Pa ne da bi imeli pekleniški tu svoje prste vmes?

m **Zagorski zvonovi** so še enkrat zaklenkali po rajni NSGS. Pl. Zagorski je sklical v soboto zopet sestanek svoje stranke v gostilno Orovec. Sestalo se je res celo omizje somišljenikov. — Pristajši drugih strank so bili vitezu Zagorskiju zopet trn v peti. Prosil je policijskega komisarja, naj jih izžene, kar je ta odklonil. Tudi rotnenje gostilničarja, naj postavi Zagorskiju neljubne goste na cesto, ni rodilo sadu. Predlogu nekega somišljenika, naj se izvoli predsednik zborovanja, se je vitez Zagorski uprl, češ, saj je on edini izvoljeni in maziljeni predsednik. Končno so se začeli »somišljeniki« prepirati, ali je stranka slovenska ali pa internacionalna. Ko je vitez Zagorski videl, da je situacija že izgubljena, je sam intoniral strankino himno: »Zagorski zvonovi prav milo pojo.....« Ker pa Zagorski ni pevec (červavno se je svojčas v Zagrebu izdajal za opernega pevca) se je razlegalo po dvorani tako hruljenje, da jo je celo tega vajeni mesar Puršič pobrisal. Nazadnje se je dvignil tudi »generalni štab« in na cesti je general vitez pl. Zagorski naznanil somišljenikom, da se vrši prihodnji shod v torek v »gospodarski restavraciji«.

m **Javno predavanje poslanca dr. Kukovca o organizaciji javne uprave in samouprave mariborske oblasti.** — Narodni poslanec dr. Kukovec je obljubil za prihodnji četrtek govoriti na javnem shodu v Mariboru o predpogojih uspešne organizacije mariborske pokrajine. Kakor smo že pretekli teden kratko naznačili, bode shod pristopen vsem strankam in ima le namen celo našo javnost zainteresirati, da se začne pripravljati na nov položaj, ki nastopi z imenovanjem mariborskega

velikega župana in razpisom volitev pokrajinske skupščine. Kakor znano, je ministrski svet že določil komite ministrov, ki naj predlagajo kandidate za mesta velikih županov. Odločitev bode padla verjetno, ko se ministri povrnejo iz svojih dopustov začetkom prihodnjega meseca. Razpis oblastnih skupščinskih volitev se je odložil, ker se je narodna skupščina odgodila, predno je določila rok za razpis volitev za spremembo prehodnih naredb zakona 26. aprila t. l. Verjetno bode ta predmet med prvimi na dnevnem redu jesenskega zasedanja skupščine. Demokratiški klub je sklenil zavzeti se za volitve do najkasneje konca novembra. Nekatere stranke žele odlašati vsaj do februarja. O namenu te taktike se razno ugiba. Vsekako je važno, da začne javnost z resnostjo organizacije oblasti računati. Namen predavanja narodnega poslanca dr. Kukovca je, zainteresirati vse stranke za sporazum glede konstituiranja mariborske oblasti. Zato bode shod, ki se vrši v četrtek ob 8. uri zvečer v dvorani Narodnega doma, važen in je priekavati zlasti zanimanje Mariborčanov, katerih se stvar zelo tiče.

m **Za ubogega invalida** nam je izročil g. Druškovič 200 K. Srčna hvala.

m **Rogoška Slatina in Rogatec za »Otroško bolnico kraljice Marije« v Mariboru.** Za »Otroško bolnico kraljice Marije« je sprejela »Posojilnica« v Mariboru od šolskega vodstva v Rogoški Slatini 2360 K in od županstva v Rogoški Slatini 3245 K. Ravnateljstvo zdravilišča daruje 4000 K ter je predložilo nabiralno polo za otroško bolnico v zdraviliško čitalnico v nadaljnje podpise. Razven tega priredi v sredo 23. t. m. simfonični koncert s plesom, katerega čisti dobiček je določen v isti namen. Iz Rogateca je prejela Posojilnica od tamkajšnje Državne zaščitne dece in mladine 2389 K in 200 K od šolskega vodstva.

m **Smrti padec iz vlaka.** Včeraj zvečer je padel 27letni uradnik mariborske finančne direkcije Franc Mlakar med postajama Slovenska Bistrica in Pragersko iz vlaka in ostal na mestu mrtev. V vozu II. razreda je zagledal več svojih prijateljev ter je hotel k njim. Med tem je zavozil vlak v predor. Bodisi vsled teme ali lastne nepredvidnosti je padel pri tem pod vlak. Potniki II. razreda so to sicer zapažili, toda vsled razburjenosti ni nikdo mislil na to, da bi ustavil vlak. Šele na Pragerskem so obvestili uslužbenstvo o nesreči. — Mlakarja so našli v predoru vsega razmesarjenega. Med padcem je prišel pod kolesa, ki so mu odrezala obe nogi in tudi na rokah in glavi je zadobil smrtne poškodbe. Njegovo truplo so danes zjutraj ob 2. uri prepeljali v Maribor. Pogreb se vrši v torek ob 18. uri iz mrtvašnice na pobeškem pokopališču.

m **Policijska kronika.** Minulo nedeljo so bile prijavitelne radi kaljenja ponočnega miru 3, radi prekoračenja policijske ure 1, radi razžaljenja straže 2, radi grožnje s samokresom 1, radi goljufije 1, tatvine 2 oseb; najdemaz sta bila 2 predmeta, izgubljeni 3.

m **Nepoštena poštna uradnica.** Ne-ka oseba je oddala pred nekaj dnevi na tukajšnji pošti dvoje rekomandiranih pisem, v katerih je bil tudi denar. Sprejemnik je ugotovil da sta bili pisma odprti, denar pa je manjkal. Nato je oddala ista oseba zopet dve prazni rekomandirani pismi na isti naslov. Pred odhodom pošte pa je pisma dvignila ter pri tem zopet dognala, da sta bili pisma odprti. Dotična uradnica, ki je imela manipulacijo s temi pismi, je priznala, da je odprla zadnji dve pismi, taji pa, da je tudi iz prvih dveh pobrala denar. Uradnica je predana državnemu pravdnistvu.

m **Priporočljivo »dekle«.** V nedeljo sta se našla neka Lizika L., ločena žena brez posla in stanovanja, in neki Jožef F. iz Podroža na Koroškem, stanujoč v Mariboru. Prenočila sta pri »Črnomorlu«, Policijska patrolja, ki je kontrolirala prenočišča, je dognala zakonsko spavanje nezakonskega parčka ter je lepo Liziko vzela s seboj. Ker je Lizika morala zapustiti Jožeka, mu je v naglici zmaknila za »pomin« tri 100dinarske bankovce in njegovo legitimacijo. Jožek pa se s tem ni strijval in je to prijavil policiji, ki je ukrade-ne stvari našla pri Liziki. Lizika se bo morala zagovarjati pred sodiščem.

m Zadnje predavanje profesorja g. Bostuniča o okultizmu se vrši v sredo dne 23. avgusta v Narodnem domu. — Predmet predavanja: »Duhovna kultura kot praktičen okultizem«. Predavatelj bo govoril o ritmu življenja, o notranji svobodi, o notranji čistosti, o razvoju volje, o jačanju spomina, o pobijanju strahu in o novem življenju.

m Radi prekrščenja meje aretira tukajšnja policija dnevno povprečno po 10 oseb, proti katerim se postopa v smislu zakona. Svatimo ponovno vsakogar pred prekrščenjem meje brez dovoljenja, ker so posledice zelo občutne.

m Poskušen samomor. V soboto krog 9. ure dopoldne je prišla v hotel »Tivoli« v Ljubljani hčerka tukajšnje restavratorki Rezi Orovič in si naročila kavo. V neopaženem trenutku je zila v kavo nekaj lizola in to mešanico spila. Ob pol 11. uri so jo našli nezavestno na neki klopi ter jo prepeljali v bolnico. Njeno stanje je precej nevarno. K usodopolnemu koraku se je odločila, ker jo je mati radi nekega ljubavnega razmerja spodila z doma.

m Tatvina v stolni cerkvi. V soboto je izginilo z oltarja sv. Frančiška v stolni cerkvi več prtov. Cerkovnik je bil opazil neko žensko, ki je imela enlico, toda ni se dalje brigal za njo. Šele ko je opazil tatvino, je začel sumiti to žensko in ne dolgo potem jo je srečal na Slomškovem trgu in jo izročil policiji. Bila je neka Marija Husak, stanujoča v Orožnovi ulici. Pri hišni preiskavi so našli ukradene prte pri njej. Ker je na sumu, da je izvršila tudi po drugih okoliških cerkvah več tatvin, je ostala v zaporu.

m Mica Kovačeva — pla nč plačala je napravila svojemu imenu zopet čast. Mica Kovačeva iz Brestrnice ob Dravi je prišla na katoliški shod v Maribor ter jo je zavila po shodu v gostilno »Pri zlatem konju« ter si naročila prav pošten obed in tudi svojo merjico vina. Ko je vse lepo v miru povžila, se je še bolj v miru poslovila in jo popihala, ne da bi plačala. Plačilni natakar pa ne bodi len za njo. — Mica Kovačeva nesreča pa je bil policijski stražnik, ki ji je prišel nasproti in jo vprašal, kam tako hitro. Mica se mu je najprej izdala za Ano Štamparjevo, ko pa je prisopihal opeharjeni natakar, je le priznala svoje pravo ime in odromala s stražnikom na počitek v hotel »Grafi«.

m Zvesti domotjubi so Karl Pisk in bratje. Cela družina ima tako kosmato vest, da je za vselej izgnana iz Maribora. Večkrat pa se toga ali onega poloti nepremagljivo hrepenenje za našim lepim mestom in priroma nazaj. Tudi Karl jo je v soboto primahal, toda sreče ni imel. Bil je takoj spoznan in radi nedovoljenega povratka se bo moral zagovarjati pred sodnikom.

m Zdravnik dr. Vilko Marin odpo- tuje za en mesec. 1446

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

m Kavarna v mestnem parku. Pri lepem vremenu dnevno koncert od 17. do 19. in od 21. do 23. ure. Orkester pomnožen.

Brzobjavna poročila

POT AVSTRIJSKEGA KANCLERJA DR. SEIPLA V PRAGO IN BERLIN.

Praga, 21. avg. (Izv.) Včerajšnji jutranji listi javljajo iznenadenje nad prihodom zveznega kanclerja avstrijskega, dr. Seipela, v Prago in delajo kombinacije o ciljih njegovega pota. Nemški listi so mnenja, da potuje v svrhu uresničenja ideje o priključenju Avstrije k Nemčiji in da hoče v Pragi izvedeti mnenje Male antante o tem vprašanju. Neki češki list, ki stoji blizu Masaryku in Beneša, pravi, da stoji Avstrija pred gospodarsko propastjo in da je potrebna radikalna sprememba v njeni politiki.

Berlin, 21. avg. (Izv.) Avstr. kancler Seipel namerava glasom vesti dunajskih listov ostati tu en dan ter že danes na večer nadaljevati pot v Berlin. Avstrija je iskala stike tudi z Rimom, ker so, kakor je izjavil zvezni kancler zastopnikom antante na Dunaju, s propadanjem Avstrije prizadete tudi sosedne države ter so vsled tega potrebni ožji stiki. Seipel je tudi izjavil, da avstrijski problem ni več finančni, ampak da se v zvezi s svetovnim položajem mora smatrati samo še za politični problem.

Praga, 21. avg. (Izv.) Zvezni kancler dr. Seipel, zvezni fin. minister Segur in poslanik dr. Wiltner so davi dospeli semkaj. Na kolodvoru sta jih sprejela češkoslovaški min. predsednik in zunanji minister dr. Beneš in avstrijski poslanik Marek. Ob 10. uri dop. so se pričela pogajanja na Hradčanih. Ob 11. uri je bil zvezni kancler dr. Seipel z avstr. ministri vred sprejet od predsednika dr. Masaryka.

BORZA

Curih, 21. avg. (Izv.) Sklep: Berlin 0'44, New York 524'50, London 23'50, Pariz 41'95, Italija 23'70, Praga 15'95, Budimpešta 0'32, Zagreb 1'52, Bukarešta 3, Varšava 0'07, Dunaj 0'00 $\frac{1}{4}$.

Mojstrski turnir v Londonu je končan. Prvi zmagovalc je Capablanca s 13 točkami (izmed 15 partij), drugi Aljehin 11 $\frac{1}{2}$, tretji dr. Vidmar.

Glavni urednik: Radivoj Rehar
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Poročil se je g. Ivan Stojko z gospodično Ivko Kosi. Bilo srečno! 1442

Vsled odhoda prodem po- hištvo za eno sobo in kuhinjo. Ogleda se od 13. do 15. ure popold. v Linhartovi ulici št. 13. 1445 3-1

Specerijska in kolonijalna trgovina v Mariboru, dokazljivo dobro ideja, na prometnem vogalu, križišče 4 cest, s krasno trgovsko opremo in kurentnim blagom, je takoj proti gotovini na prodaj ali se odda v najem. Natančnejša pojasnila pri g. M. Lunenšig, Maribor, Meljska cesta št. 30. 1443

Dobro mleko in drugi mlečni izdelki se dobijo v mlekarni Ivana Golob, Slovenska ul. 16. 1411 10-4

Dobro ideja podjetje edino svoje vrste išče v svrhu povečanja obrata družabnika s kapitalom 250.000 kron. Genj. ponudbe na upravn. Taborja pod: »Dobičkonosno podjetje Maribor«. 1435

Kapital 200.000 kron se išče proti 10 % obrestovanju. Denar je krit. s posestvom v vrednosti 1 milijon kron. Naslov v upravi. 1433

Srednje težki konj, valah, 7 in pol leta star, sposoben za vsako vožnjo, na prodaj. Kupci se naj obrnejo na tvrdko M. Berdajs, Maribor. 1427 3 3

Proda se ali zamenja hiša z tremi stanovanji in vrtom v Studencih z knetskimi posestvom, ne preoddaljenim od Maribora. Naslov pove uprava * 5-4

POZORI
Al. Gnušak
Maribor,
Glavni trg štov. G.

prodaja žicnate žimnice (Drall-einsatz) po K 520, afrik-žimnice 3-delne po K 1900, impregnirane plahite za vozove, mlafilnice, kofje, kvadratmeter po K 250, vrvi za zvonove, studence, seno in perilo, vsaka debelost in dolgot kg K 100, 140, štrange za konje par K 44 do K 90, uzde navadne in pletene po K 30 in K 36, zaloga hlačevine, žamet ribaz, platna, racmošlina, plavotiska, lincerdruk, cajghlače, spodnje hlače, srajce vsake vrste, predpasnike vsake vrste, predpasnike iz klota in plavotiska, obleke za dekleta, moške predpasnike, robce, slamnjače, po najnižjih cenah.

Brez posebnega obvestila.

Potrji neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin, brat, svak in stric, gospod

FRAN MLAKAR

računski uradnik finanč. ravnateljstva v Mariboru

v nedeljo, dne 20. t. m. nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek, dne 22. avgusta 1922 ob 18. uri na mestu pokopališču v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 23. avgusta 1922 ob pol 9. uri v frančiškanski župni cerkvi.

MARIBOR, dne 21. avgusta 1922.

Ivan in Marjeta Mlakar, starši. Ladislav, Ivan in Josip Mlakar, brati. Adela, Amalija in Marija Mlakar, sestre. Jožica Mlakar, svakinja. Ladko Mlakar, nečak. 1447

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom prebrideke izgube našega iskrenoljubljenega soproga, očeta itd., gospoda

Franca Čizmek-a

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo za darovane vence, predvsem občini Pobrežje, ter za mnogobrojno častno spremstvo na zadnji poti blagega pokojnika.

1444

Globoko žalujoči ostali.

Olepševalno društvo za mesto Maribor

naznanja vsem članom tužno vest, da je nočaj umrl tragične smrti njegov zaslužni blagajnik, gospod

Franjo Mlakar

finančni računski asistent.

Pogreb dragega pokojnika se vrši jutri v torek, dne 22. avgusta 1922 ob 18. uri iz mrtvašnice na pokopališču v Pobrežju. 1448

Kavarna Remic, Vetrinjska ul. 2

Vsak torek, četrtek, soboto in nedeljo 1434

K O N C E R T

koncertira Witzlerjev tercet

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje in druge deželne pridejke kupuje in prodaja **ANDREJ OSET, Maribor,** Aleksandrova cesta št. 57. Telefon št. 88. 1328

TISKOVNA ZADRUGA Z OMEJ. ZAVEZO V MARIBORU

Vabilo na pristop in podpis deležev.

Upravni odbor »Tiskovne zadruga z o. z. v Mariboru« je na svoji zadnji seji sklenil, da prične zadruga v kratkem z rednim izdajanjem knjig in drugih publikacij. Ker pa je dosedanja glavnica zadruga premajhna za večje obratovanje, se obrača tem potom na zavedno napredno javnost z vabilom, naj bi čim številnejše pristopila k zadrugi

s podpisovanjem deležev po 200 kron.

V interesu hitrejšega in boljšega uspeha bi bilo želeti, da bi vsak novi član po svojih denarnih močeh pristopil s čimvečjim številom deležev.

Prijave sprejema v to pooblaščenno ravnateljstvo **Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru,** Jurčičeva ulica 4.

Maribor, 24. julija 1922.

Upravni odbor.